

Voortgangsrapportage

ACTIEPLAN ZON OP DAK

STIMULEREN VAN ZONNEPANELEN
OP DAKEN IN BUREN

Gemeente Buren 2023-2025

1e helft 2024

GEMEENTE BUREN
DOMEIN RUIMTE

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	4
3. Algemene voortgang	8
Achtergrond data.....	8
Waarom de Liander data gebruiken?.....	8
Voortgangsgrafieken.....	9
Tabel percentuele stijgingen hoeveelheid aansluitingen met zonnepanelen. Per kern.....	9
Grafieken aantal klein en groot aansluitingen met zonnepanelen, per jaar.....	10
4. Voortgang acties woningeigenaren	12
Informatiecampagne woningeigenaren eengezinswoningen (4.2.1.).....	12
Kerngerichte aanpak gezamenlijke inkoop zonnepanelen (4.2.2.).....	12
Ondersteuning lokale initiatieven (4.2.3.).....	12
Samenwerking met projectontwikkelaars, makelaars en aannemers (4.2.4.).....	13
Voorstel zonnepanelen monumenteigenaren (4.2.5.).....	13
5. Voortgang acties bedrijven	14
Helpdesk zonnepanelen (5.2.1.).....	14
Gratis energiescan voor MKB-bedrijven (5.2.2.).....	14
Advisering door ODR (5.2.3.).....	15
Informatie delen via ondernemersverenigingen en brancheorganisaties (5.2.4.).....	15
Benutten mogelijkheid wetsvoorstel verplichting zonnepanelen (5.2.5.).....	15
6. Voortgang acties maatschappelijk vastgoed	17
Onderzoek geschiktheid daken (6.2.1.).....	17
Helpdesk zonnepanelen (6.2.2.).....	Error! Bookmark not defined.
Raadsvoorstel routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed incl. Zonnepanelen (6.2.3.)	Error!
Bookmark not defined.	
Innovatieve projecten stimuleren door voorbeelden te laten zien (6.2.4.)	Error! Bookmark not defined.
Ondersteuning per doelgroep en gratis energiescans (6.2.5.).....	Error! Bookmark not defined.
7. Voortgang acties huurwoningen woningcorporaties	19
Prestatieafspraken (7.1).....	19
8. Budget	20
9. Conclusies en aanbevelingen	20
10. Bijlagen	23
Bijlage 1: Achtergrond en extra data stijging aantal zonnepanelen.....	23
Aantal aansluitingen met zonnepanelen. Per jaar en per kern.....	23
Tabel percentuele stijgingen hoeveelheid opgesteld vermogen zonnepanelen.....	24
Grafieken laatste halfjaar per kern hoeveelheid aansluitingen.....	25

Rectificatie: in de dataoverzichten zijn de data voor Beusichem en Rijswijk in de eerste versie niet meegenomen. Dit is hersteld in zowel de tabellen als grafieken. Deze rectificatie heeft geen invloed op de strekking en conclusies van deze voortgangsrapportage of bijbehorende RI brief.

1. Inleiding

Dit rapport geeft inzicht in de voortgang van het actieplan zon op dak. Het actieplan zon op dak, vastgesteld door het college op 4 april 2023, geeft aan hoe de gemeente Buren het plaatsen van zonnepanelen op daken de komende jaren gaat stimuleren. Het huidige Coalitieakkoord geeft aan dat windmolens in Buren 'geen doel op zichzelf' zijn en dat er geen nieuwe landbouwgrond voor 'zon op land' beschikbaar komt. Om toch meer duurzame energie op te wekken, zijn zonnepanelen op daken in Buren extra belangrijk. De raad heeft in een motie bij de behandeling van de Kadernota 2023 op 5 juli 2022 in lijn hiermee ook gevraagd om onder meer "...een versnelling aan te brengen op de uitvoering (...) door uitgebreide inzet van zonnepanelen op daken...". Het actieplan zon op dak zorgt hiervoor.

Het doel van het Actieplan is een verdubbeling van het aantal zonnepanelen op daken in Buren eind 2025 ten opzichte van de cijfers van Liander van begin 2023. Globaal betekent dit doel dat er in 2025 zo'n 60.000 extra zonnepanelen op daken zijn geplaatst ten opzichte van begin 2023.

Er is afgesproken dat elk halfjaar wordt gerapporteerd hoeveel zonnepanelen erbij zijn gekomen. Daarnaast wordt ook per half jaar gerapporteerd hoe het staat met de acties die in het actieplan staan. In deze voortgangsrapportage wordt u hierover geïnformeerd.

In hoofdstuk 3 wordt de stijging in het aantal zonnepanelen bij woningen en bedrijven inzichtelijk gemaakt met behulp van data van netbeheerder.

Hoofdstuk 4 tot 7 gaan in op de voortgang van de acties die in het actieplan zijn opgenomen: acties rond woningeigenaren, bedrijven, maatschappelijk vastgoed en de huurwoningen van woningcorporaties.

Hoofdstuk 8 gaat in op het budget van het actieplan.

Hoofdstuk 9 gaat in op de conclusies rond het actieplan zon op dak tot nu toe en aanbevelingen voor de toekomst.

2. Samenvatting

Het actieplan Zon op Dak heeft tot doel om meer zonnepanelen op daken te realiseren. In deze voortgangsrapportage staat hoe die stijgingen van het aantal geïnstalleerde zonnepanelen en de acties om dit voor elkaar te krijgen ervoor staan. Deze rapportage gaat over het begin van het actieplan in april 2023 tot en met maart 2024.

Het actieplan bevat acties om bij de drie belangrijke doelgroepen meer zonnepanelen te krijgen: woningeigenaren, maatschappelijk vastgoed en bedrijven. Daarnaast hebben zijn er afspraken gemaakt met de woningcorporaties om meer zonnepanelen op hun huurwoningen te krijgen.

Voor woningeigenaren zijn er nu een aantal acties om meer zonnepanelen op hun woningen te krijgen. Zo is er nu een dakvlakkenkaart waarop inwoners van het beschermde stadsgezicht kunnen zien of en op welke manier ze zonnepanelen kunnen plaatsen. Ook zijn er vergevorderde plannen om een makelaarsflyer duurzaamheid voor nieuwe eigenaren van een woning te maken. Het doel is om deze nieuwe eigenaren bij aankoop van een woning aan te moedigen bij een verbouwing rekening te houden met zonnepanelen. Van deze flyer ontwikkelen we ook een specifieke versie voor monumenten. Voor de toekomst is het plan een grotere communicatiecampagne op te zetten om woningeigenaren aan te moedigen om zonnepanelen te nemen.

Bij maatschappelijk vastgoed is de inzet om gericht meer zonnepanelen mogelijk te maken. De gemeente is zelf aan de slag met zonnepanelen bij drie gymzalen. Daarnaast zet de gemeente in op ondersteuning voor scholen om zonnepanelen te installeren met hulp van schooldakcoaches. Zeker met nieuwe Europese wetgeving die het vanaf 2027 voor steeds meer maatschappelijk vastgoed zonnepanelen verplicht maakt, is goede ondersteuning vanuit de gemeente belangrijk.

Bedrijven worden aangemoedigd zonnepanelen te nemen met diverse acties. Er is nu een helpdesk zonnepanelen in de vorm van een algemene helpdesk voor ondernemers voor verduurzamen via het Duurzaam Ondernemers Energieteam (DOE). Doe bied ook diverse verduurzamingsadviezen aan bedrijven aan, waarin zonnepanelen een belangrijke rol spelen. Omdat doe beter deze meer gespecialiseerde adviezen kan geven, is besloten om het adviestraject van de ODR aan ondernemers dat als pilot was gestart niet door te zetten. Daarnaast worden zonnepanelen en informatie erover ook onder de aandacht gebracht in gesprekken met ondernemersverenigingen.

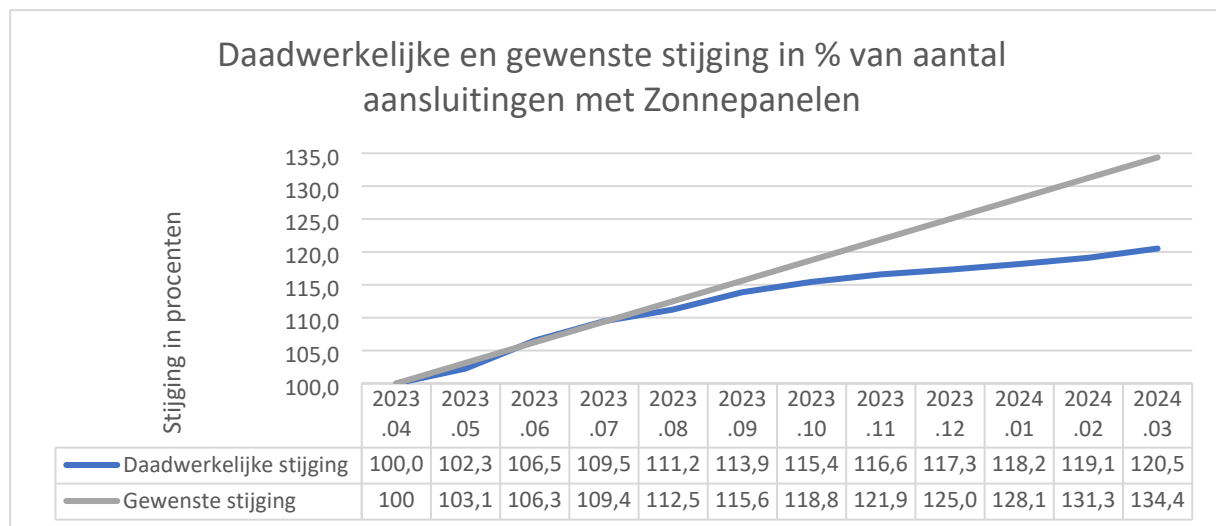
Voor het vervolg van het actieplan ligt de prioriteit vooral bij het aanmoedigen van zonnepanelen op de plekken waar dit achterblijft. Dit is in onze gemeente vooral bij maatschappelijk vastgoed en bedrijven. Hiermee dreigen we ook achter te lopen op onze RES 1.0 doelstellingen, omdat de grote daken van deze twee doelgroepen meetellen in de

RES 1.0 doelstelling. Daarnaast hebben we mogelijkheden om te sturen op meer zonnepanelen bij bedrijven en maatschappelijk vastgoed. Als bij deze doelgroepen 1 dak vol gelegd wordt met zonnepanelen, heeft dat veel meer effect dan bij een woning vanwege de omvang van de dak.

Voortgang hoeveelheid geplaatste zonnepanelen

Op basis van data opgevraagd bij netbeheerder Liander zijn er een aantal overzichten gemaakt over de hoeveelheid kleine (woningen en kleine bedrijven) en grote (bedrijven) aansluitingen met zonnepanelen die de gemeente Buren rijk is. In die data is te zien dat de groei van het aantal aansluitingen met zonnepanelen achterblijft op het gestelde doel. Er zijn 20,5% meer aansluitingen in een jaar, van april 2023 tot maart 2024. Om het gestelde doel van verdubbeling eind 2025 te halen, was er in maart 2024 ongeveer een 34% stijging nodig. In de grafiek hieronder is te zien hoe de daadwerkelijke stijging en de gewenste stijging uit elkaar liggen.

De achterblijvende realisatie is het resultaat van landelijke ontwikkelingen: de dreigende afschaffing van de salderingsregeling, dalende energieprijzen, impact van netcongestie en beleid van energieleveranciers. Dit zijn ontwikkelingen waar de gemeente geen grip of invloed op heeft.

We zien wel dat de gemeente boven de landelijk gemiddelde stijging van kleine aansluitingen (woningen) met zonnepanelen zit. Terwijl landelijk de gemiddelde stijging in

2023 bij kleine aansluitingen 25,3% was, is die in de Gemeente Buren 34%.¹ Bij grootaansluitingen zijn er echter tot maart 2024 al meer dan een jaar geen nieuwe zonnepanelen geplaatst. Dit heeft vooral te maken met netcongestie en dalend rendement.

In de gemeente Buren ligt op dit moment tussen de 47,4 en 52,12 hectare aan zonnepanelen op alle daken. Als alle daken zouden meetellen, zou hiermee aangepaste doel uit de RES 1.0 motie om 40 hectare zon op dak te realiseren gehaald zijn. Dit is echter niet zo: alleen zonnepanelen vanaf een bepaalde hoeveelheid op 1 dak tellen mee voor de RES 1.0 doelstelling. Woningen worden daardoor bijna nooit meegerekend.

Op de grote daken met zonnepanelen die meetellen in de RES 1.0 doelstelling hebben we 13,3 tot 17 hectare aan zonnepanelen liggen. Hiermee is de gemeente op weg, maar nog niet dichtbij de 40 hectare Zon op Dak in 2030 die als doel is gesteld. Ook het originele doel van 25,77 hectare is nog niet in zicht.

Op dit moment is er dus een blijvende stijging in het aantal woningen met zonnepanelen. Dit ligt boven het landelijke gemiddelde stijging van zonnepanelen bij woningen. Het ligt echter wel onder de benodigde stijging om ons doel te halen. Dit omdat bij grote daken blijft groei op dit moment steken.

De inschatting/prognose is dat de gemeente Buren van 4831 aansluitingen met zonnepanelen in april 2023 naar 7321 aansluitingen eind 2025 zullen gaan. Hiermee heeft de gemeente Buren eind 2025 ongeveer 51% meer zonnepanelen dan in april 2023. Hiermee lijkt het doel van verdubbeling niet te worden behaald.

Vervolg acties

Om eind 2025 toch een verdubbeling van het aantal zonnepanelen te realiseren ligt de focus op de volgende acties:

- Het adviseren en aanmoedigen van bedrijven om zonnepanelen te nemen via DOE.
- Scholen aanmoedigen en ondersteunen in het installeren van zonnepanelen door schooldakcoaches in te zetten.
- Breed informeren van woningeigenaren via een informatiecampagne.

Daarnaast wordt de rapportage van de voortgang zon op dak aangepast, van 2x per jaar naar 1 x per jaar. Dit betekent dat er nog 1 voortgangsrapportage voor het zomerreces van 2025 komt en een eindrapportage. Daarin wordt ook gekeken naar vervolgstappen na 2025.

---

¹ [Netbeheerders zien aantal huishoudens met zonnepanelen verder groeien in 2023 | Netbeheer Nederland](#) plus een berekening op basis van eigen cijfers van 01-2023 tot 1-2024.

3. Algemene voortgang

Achtergrond data

Om een goed overzicht te geven van hoeveel zonnepanelen onze gemeente op daken heeft, is er data nodig. De meest complete data is verkrijgbaar via netbeheerder Liander. Deze data opvragen moet tegenwoordig via een derde partij. Dit maakte het een heel moeilijk proces. Hierdoor heeft de rapportage vertraging opgelopen.

Wat staat er in de data?

De data van Liander is zeer uitgebreid. Het geeft per CBS buurt:

- Het aantal **kleine aansluitingen**. Dit zijn aansluitingen van minder dan 3x80A. Dit zijn voornamelijk woningen en kleine bedrijven.
- Het aantal **grote aansluitingen**. Dit zijn aansluitingen van meer dan een 3X80A. Dit zijn voornamelijk grotere bedrijven.
- De hoeveelheid **opgesteld vermogen in MW**. Dit geeft aan: hoe sterk zijn de geïnstalleerde zonnepanelen bij elkaar?

Meer details over de data is te vinden in bijlage 1 en 2.

Data RES

De Res regio publiceert ook data over zonnepanelen op grote daken. Dit is op regio niveau en kijkt vooral naar de hoeveelheid elektriciteitsopwek in GigaWatt uur (GWh). De data komt van het CBS, die daarvoor verschillende bronnen gebruiken. Netbeheerders, maar ook subsidieaanvragen en btw terugvraag bijvoorbeeld. Die data wordt daarna omgerekend. Omdat er verschillende definities wordt gewerkt, gemeten op verschillende momenten en verschillende data wordt gebruikt zijn de RES regio data en de data van Liander niet met elkaar te vergelijken.

Waarom de Liander data gebruiken?

We kiezen om de data van Liander te gebruiken om de volgende redenen:

- **Overzichtelijk:** Deze data geeft het beste overzicht. Het laat ons zien hoeveel aansluitingen er zijn. Daarnaast is het ingedeeld op klein en grote aansluitingen per kern van onze gemeente.
- **Recent:** Deze data is zeer actueel. Wat Liander weet op dat moment, staat in de data.
- **Uitgebreid:** Dit is de meest uitgebreide data over zowel kleine als grote daken/aansluitingen die we hebben. Deze data gaat ook tot vijf jaar terug. Hierdoor is de ontwikkeling in hoeveel zonnepanelen er zijn goed te zien.
- **Consistent:** De data van Liander is vergelijkbaar met zichzelf. Data die we van Liander in de toekomst krijgen, zal dus ook direct vergelijkbaar zijn met de data van nu.

Hoe meten we onze voortgang?

Het actieplan Zon op Dak stelt een duidelijk doel: de hoeveelheid geïnstalleerde zonnepanelen eind 2025 verdubbeld hebben. Het aantal geïnstalleerde zonnepanelen is alleen moeilijk te meten met de data die we hebben. Daarom ligt de focus op twee getallen: het aantal aansluitingen en het opgestelde vermogen.

De reden daarvoor is dat deze getallen het meest betrouwbaar zijn. Deze data komt direct van Liander. Het geeft wel duidelijk aan hoeveel zonnepanelen er ongeveer bij zijn gekomen.

De daadwerkelijk aantal zonnepanelen is alleen in te schatten. Om die inschatting te maken, moeten de cijfers bewerkt worden waardoor ze minder precies en betrouwbaar worden. We willen u betrouwbaar informeren, vandaar dat we zoveel mogelijk over onbewerkte cijfers praten.

Voortgangsgrafieken

Hieronder is de data samengevat in een aantal grafieken en tabellen. Hierin kunt u zien hoe per jaar het aantal aansluitingen op het stroomnet met zonnepanelen en het totale vermogen aan zonnepanelen is gestegen. Meer tabellen en grafieken zijn te vinden in bijlage 1.

Tabel percentuele stijgingen hoeveelheid aansluitingen met zonnepanelen. Per kern.

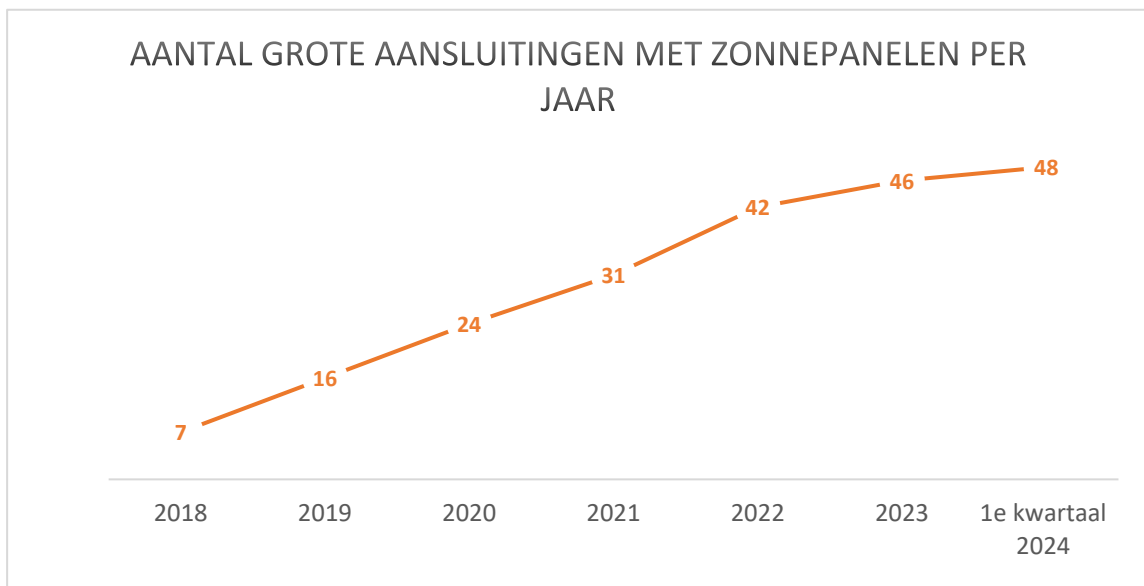
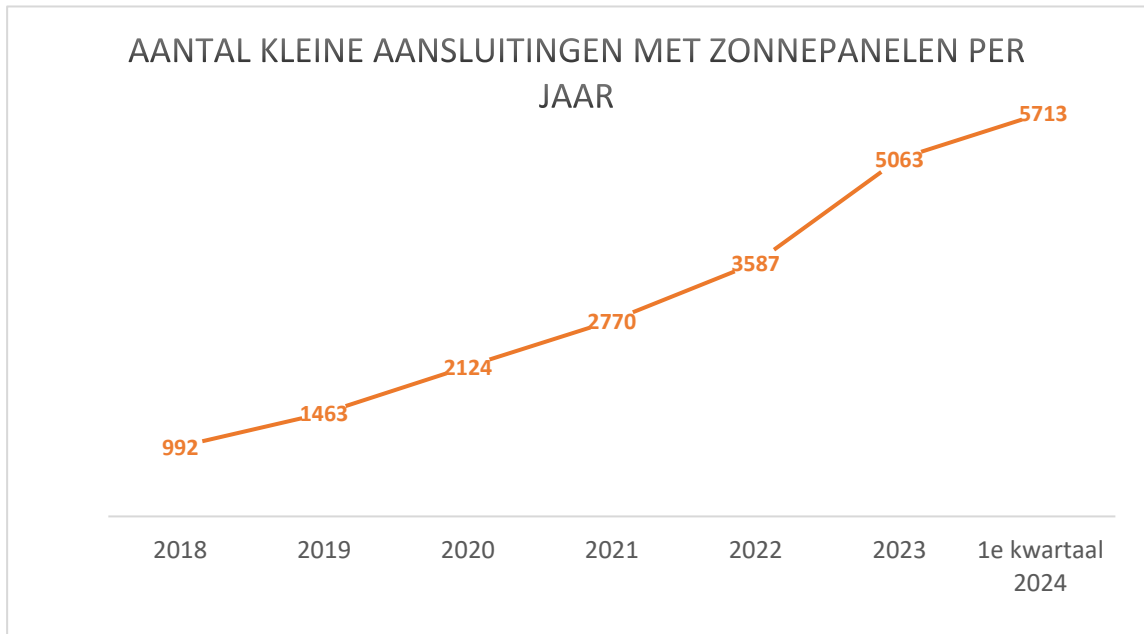
In dit tabel is te zien met hoeveel procent de hoeveelheid aansluitingen is toegenomen vanaf de start van meten in 2018, vanaf de start van het actieplan in april 2023 en het laatste halfjaar in oktober 2023 tot aan maart 2024. De totale hoeveelheid kleinaansluitingen is de gemiddelde stijging van alle kleine aansluitingen per kern.

Plaats	Vanaf start meten (2018)	Vanaf start actieplan (2023.04-2024.03)	Laatste halfjaar (2023.10-2024.03)
<i>Totaal hoeveelheid Kleinaansluitingen</i>	567%	20,6%	4%
<i>Totaal hoeveelheid Grootaansluitingen</i>	1100%	7%	0%

Grafieken aantal klein en groot aansluitingen met zonnepanelen, per jaar

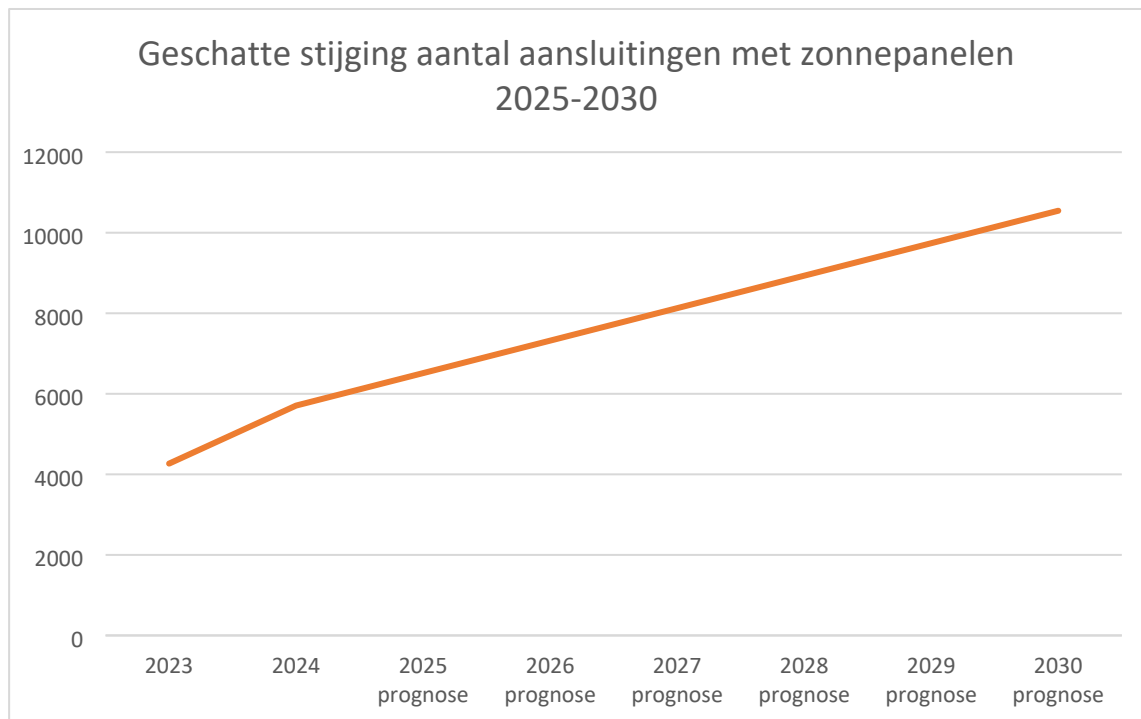
Deze twee grafieken laten de stijging zien van de totale kleine en grote aansluitingen met zonnepanelen en hoe dit over de jaren is veranderd.

Geschatte stijging aantal aansluitingen met zonnepanelen 2025-2030

Met de data van Liander is een grove inschatting/prognose te maken hoeveel aansluitingen met zonnepanelen erbij komen tot 2030. Hieronder is deze prognose te zien. Dit is gebaseerd op de gemiddelde stijging per jaar tussen 2018-2024. Als de trend van de laatste 6 jaar doorgaat, zullen we van 5,700 aansluitingen in 2024 naar 10,500 aansluitingen in 2030 gaan. Dit is een stijging van ongeveer 84%.

Waarschijnlijk zal de daadwerkelijke hoeveelheid aansluitingen lager dan dit liggen. Dit komt doordat de overgebleven aansluitingen steeds moeilijker te voorzien zullen zijn met zonnepanelen. Dit komt bijvoorbeeld door ongeschikte daken, slechter rendement voor die aansluiting of gebrek aan interesse bij de eigenaar. De makkelijke zonnepanelen zijn nu grotendeels geplaatst.

4. Voortgang acties Woningeigenaren

In het actieplan Zon op Dak hebben we naast een doel om zonnepanelen te verdubbelen voor eind 2025 ook een aantal acties opgenomen. In de volgende hoofdstukken informeren we u over de voortgang van acties die we nemen om meer zonnepanelen te krijgen bij de drie doelgroepen: woningeigenaren, bedrijven en maatschappelijk vastgoed. Hieronder starten we met de acties om bij daken van woningeigenaren meer zonnepanelen te krijgen.

Informatiecampagne woningeigenaren eengezinswoningen (4.2.1.)

Via de media kan bekendheid worden gegeven aan de financiële- en duurzaamheidsvoordelen van zonnepanelen.

Daarnaast zijn er plannen voor een grotere campagne om zonnepanelen onder de aandacht te brengen bij woningeigenaren. Hierin willen we vooral laten zien dat ondanks de verwachte afschaffing van de salderingsregeling in 2027 zonnepanelen nog steeds een zeer aantrekkelijke investering is die in 7 tot 10 jaar is terugverdiend. Als het plaatsen van een thuisbatterij een reële mogelijkheid wordt om zonnepanelen te ondersteunen en aantrekkelijker te maken, wordt dit meegenomen in een informatiecampagne.

Kerngerichte aanpak gezamenlijke inkoop zonnepanelen (4.2.2.)

In het actieplan is ook een kerngerichte aanpak om collectieve inkoop van zonnepanelen opgenomen. Hiermee willen we inwoners van kernen helpen om zonnepanelen te nemen door het met collectieve inkoop goedkoper en makkelijker te maken.

ECoBuren organiseert collectieve inkoop van zonnepanelen binnen onze gemeente. Hiervoor organiseren ze ook diverse informatieavonden. Hun collectieve inkoopactie is alleen beschikbaar voor leden, maar iedereen kan lid worden voor een lage contributie en meedoen aan de inkoopactie.

Omdat er al een actieve lokale collectieve inkoopmogelijkheid is, zien we geen noodzaak om ook nog vanuit gemeente er een te organiseren. We nemen in plaats van een eigen georganiseerde actie, de collectieve inkoopactie van eCoBuren mee in onze communicatie rond zonnepanelen.

Ondersteuning lokale initiatieven (4.2.3.)

Inwoners komen zelf steeds vaker met ideeën op het gebied van duurzaamheid, zoals een collectief zonnedak of een buurtbatterij in combinatie met zonnepanelen. De gemeente wilt hen graag ondersteunen. We hebben echter nog geen passende initiatieven ontvangen van inwoners die we kunnen ondersteunen. De gemeente nodigt iedereen uit die samen met zijn burens plannen heeft om iets met zonnepanelen te doen zoals collectieve inkoop of een gedeeld zonnedak om contact met ons op te nemen. De meerwaarde en mogelijkheid van een campagne om lokale initiatieven aan te moedigen zullen we nader verkennen.

Samenwerking met projectontwikkelaars, makelaars en aannemers (4.2.4.)

De aanschaf of verbouwing van een woning is een goed natuurlijk moment voor woningeigenaren om met verduurzaming en zonnepanelen aan de slag te gaan bijvoorbeeld als onderdeel van een verbouwing. Door samen te werken met projectontwikkelaars, makelaars en aannemers is het mogelijk om gemakkelijk informatie over zonnepanelen bij deze nieuwe of verbouwende woningeigenaren te krijgen.

Om die reden is er nu ook een makelaarsflyer duurzaamheid in ontwikkeling. Dit is een flyer die door makelaars op papier en digitaal aan nieuwe woningeigenaren gaat worden meegegeven. In deze flyer staan acties die nieuwe woningeigenaren kunnen nemen om hun woning te verduurzamen. Naast zonnepanelen worden ook andere onderwerpen zoals isolatie en het vergroenen van de tuin benoemd. Hiermee worden woningeigenaren bereikt die nu nog niet nadenken over verduurzaming of zonnepanelen om hen te informeren over de mogelijkheden en de redenen om ermee aan de slag te gaan.

Voorstel zonnepanelen monumenteigenaren (4.2.5.)

Ook monumenteneigenaren verdienen hulp om zonnepanelen mogelijk te maken. Monumenten komen echter met hun eigen uitdagingen. De uitstraling en originaliteit van monumenten moet worden beschermd. Daarnaast komen monumenten met vaak bijzondere daken waarop het plaatsen van zonnepanelen moeilijk kan zijn. Om hierin te helpen zijn er twee acties actief. De eerste is de dakvlakkenkaart die de raad op 23 april 2024 heeft aangenomen. Hierop is in 1 oogopslag te zien op welke daken in Buren, een beschermd stadsgezicht met veel monumenten, zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Hierbij komt ook een notitie waarin te lezen is aan welke regels je moet voldoen wil je zonnepanelen plaatsen. Hiermee is het plaatsen van zonnepanelen in Buren een stukje makkelijker gemaakt.

Daarnaast zijn er nu ook voorbereidingen om een specifieke flyer voor monumenten over verduurzaming en zonnepanelen te maken. Naast advies en tips rond zonnepanelen wordt in

deze flyer ook brede advies gegeven over hoe je een monument het beste kan verduurzamen.

5. Voortgang acties Bedrijven

Helpdesk zonnepanelen (5.2.1.)

In het actieplan is ook opgenomen dat naast een helpdesk voor woningeigenaren er ook eentje voor bedrijven moet komen. Bedrijven hebben namelijk vaak andere vragen dan particulieren: hoe zorg ik ervoor dat zonnepanelen aansluiten op mijn energieverbruik? Hoe ga ik om met netcongestie als ik zonnepanelen neem?

Hiervoor ondersteunt de gemeente Buren nu met de andere gemeenten in de regio Rivierenland DOE: het Duurzaam Ondernemers Energieteam. Dit is een organisatie die ondernemers helpt met advies en tips rond het verduurzamen van hun bedrijf. Dit doen ze in samenwerking met duurzame ondernemers en de WoonWijzerWinkel in Tiel. Ondernemers kunnen met hun vragen rond verduurzaming en zonnepanelen terecht bij DOE. Meer informatie over DOE is te vinden op <https://doe-rivierenland.nl/>.

Gratis energiescan voor MKB-bedrijven (5.2.2.)

Het Duurzaam Ondernemers Energieteam (DOE) biedt naast een algemene helpdesk ook een aantal adviezen aan ondernemers. Hierin zit ook vaak het kijken of zonnepanelen een optie zijn bij. DOE en de gemeente bieden deze adviezen actief aan de ondernemers in onze gemeente aan.

Een aantal voorbeelden van aangeboden adviezen:

- DOE het zelf advies

Het DOE het zelf advies helpt ondernemers hun energieverbruik meten en aan de slag te gaan met het besparen van energie. Dit biedt DOE gratis aan ondernemers dankzij onze bijdrage.

- Zon advies

DOE kan ook ondernemers advies geven over zonnepanelen specifiek.

- Netcongestie advies

Ondernemers krijgen steeds meer te maken met netcongestie en beperkte netaansluitingen. Daardoor nemen ondernemers vaak geen zonnepanelen. Een netcongestieadvies kan meer zonnepanelen mogelijk maken door te kijken of met aanpassingen en slimme technieken, zoals een Energie Management Systeem (EMS) of batterijopslag, een ondernemer toch zonnepanelen kan nemen. Voor dit advies draagt de gemeente voor 50% bij.

Advisering door ODR (5.2.3.)

Eind 2022 is na overleg en afstemming door gemeente Buren een pilot opgestart met de OmgevingsDienst Rivierenland (ODR) om een aantal bedrijven te adviseren over zonnepanelen met als doel meer zonnepanelen op bedrijfsdaken te realiseren. Hiervoor was een budget van € 10.000,- afgesproken. Voor dit budget zouden er 10 adviezen verzorgd worden. In totaal zijn 5 bedrijven van advies voorzien door de ODR. Dit is slechts de helft van de afgesproken 10. Daarnaast was er al voor deze 5 adviezen een overschrijding van de afgesproken uren. De gemeente Buren heeft niet voor deze extra uren betaald. Het was immers aangenomen werk. Er zijn voor zover ons bekend geen extra zonnepanelen geplaatst op basis van deze 5 adviezen.

Omdat de adviezen kwalitatief en kwantitatief tegenvallen, zetten we deze pilot niet door. Als vervanging zetten we de adviezen door via DOE, het Duurzaam Ondernemers Energieteam.

Informatie delen via ondernemersverenigingen en brancheorganisaties (5.2.4.)

Ondernemersverenigingen en brancheorganisaties hebben veel contact met ondernemers in de regio. Ze zijn ook vaak een eerste aanspreekpunt bij vragen voor ondernemers, bijvoorbeeld over zonnepanelen. We komen daarom graag in contact met ondernemersverenigingen. We hebben al eerste gesprekken gevoerd met ondernemersverenigingen.

Benutten mogelijkheid wetsvoorstel verplichting zonnepanelen (5.2.5.)

Door wetgeving worden zonnepanelen op grote daken steeds meer verplicht. Vanaf 2025 moeten alle nieuwe utiliteitsgebouwen met een dak groter dan 250 m², zoals bedrijfspanden, verplicht worden gebruikt voor de opwek van energie. Er wordt ook gekeken om de mogelijkheid aan gemeenten te geven om het gebruik van bestaande utiliteitsdaken groter

dan 250 m² te verplichten. Dit is nog niet opgenomen in de landelijke regels. Dit zou een ingrijpende maatregel voor eigenaren zijn.

6. Voortgang acties Maatschappelijk vastgoed

Onderzoek geschiktheid daken (6.2.1.)

Voor een aantal daken van maatschappelijk vastgoed is niet duidelijk of deze geschikt zijn voor het plaatsen van zonnepanelen. Dit vergt onderzoek naar de dakconstructie vanwege draagkracht en brandveiligheid. Omdat er nog onduidelijkheid is over welke panden worden afgestoten, zijn er geen nieuwe onderzoeken naar de geschiktheid van daken gestart.

De onderzoeken naar de geschiktheid van daken die waren gestart, zijn afgerond. Die gingen over drie gymzalen in onze gemeente. Hier kwam uit dat deze geschikt zijn voor zonnepanelen. Daarom is er nu voor deze drie plannen om zonnepanelen te installeren. Hiervoor is ook de DUMAVA subsidie aangevraagd in 2023 en 2024. In 2024 is deze ook toegekend voor 40,000 euro.

Helpdesk zonnepanelen (6.2.2.)

Eigenaren van maatschappelijk vastgoed die vragen hebben rond zonnepanelen kunnen terecht bij het ontzorgingsprogramma voor klein maatschappelijk vastgoed (OMV) van de provincie Gelderland. Dit loopt in ieder geval tot eind 2024. De gemeente kijkt daarnaast of een helpdesk voor maatschappelijk vastgoed een meer permanente plek kan krijgen, bijvoorbeeld bij het energieloket voor woningeigenaren of het Duurzaam Ondernemers Energieteam (DOE) voor bedrijven.

Raadsvoorstel routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed incl. zonnepanelen (6.2.3.)

Het Klimaatakkoord bepaalt dat gemeenten via vierjaarlijkse routekaarten op portefeuilleniveau, duurzame MeerjarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) of meerjarige vastgoed verduurzamingsplannen in beeld moeten brengen welke maatregelen zij al hebben getroffen.

Het raadsvoorstel "Uitwerkingskader voor vastgoed en accommodaties gemeente Buren" is 30 mei 2023 aangenomen. Hierin is nog steeds het voornemen om vastgoed af te stoten, maar wordt nog geen definitieve beslissing genomen welke accommodaties worden afgestoten. Dit geeft onduidelijkheid over de vraag of en in welke panden de gemeente nog moet investeren in het verduurzamen.

Voor een aantal eigendommen wordt er ondertussen wel gewerkt aan verduurzaming. Zo zijn er voor drie gymzalen energiescans uitgevoerd. Momenteel worden de adviezen uit deze scans verder uitgewerkt. In ieder geval worden de daken van deze drie panden extra geïsoleerd en voorzien van zonnepanelen. Voor eventuele andere verduurzamingsmaatregelen is nog geen reservering beschikbaar.

Ander maatschappelijk vastgoed gaat worden afgestoten of is uitgezonderd (zoals monumenten). De belangrijkste groep vastgoed die van zonnepanelen zouden kunnen

worden voorzien als ze niet worden afgestoten, zijn dorpshuizen. Het dorpshuis in Zoelen is op eigen initiatief van zonnepanelen voorzien, maar vele hebben ze nog niet.

Innovatieve projecten stimuleren door voorbeelden te laten zien (6.2.4.)

Ook bij maatschappelijk vastgoed is het belangrijk om innovatie te stimuleren. Helaas zijn er tot nu toe geen projecten gevonden om te ondersteunen. De gemeente nodigt iedereen uit om innovatieve projecten die meer zonnepanelen bij maatschappelijk vastgoed in onze gemeente mogelijk maakt om contact op te nemen.

Ondersteuning per doelgroep en gratis energiescans (6.2.5.)

In het actieplan hebben we drie belangrijke groepen benoemd waarvoor ondersteuning met het plaatsen van zonnepanelen waardevol kan zijn: Scholen, sportverenigingen en zorginstellingen. We hebben op dit moment hierop nog geen ontwikkelingen. Het plan is om eerst met scholen om tafel te gaan zitten om te kijken of we ze kunnen ondersteunen via bijvoorbeeld een coach van de Schooldakrevolutie. De Schooldakrevolutie is een stichting die scholen helpt met het plaatsen van zonnepanelen en alles wat daarbij hoort.

Hierin speelt ook nog een rol dat vanaf 2027 steeds meer maatschappelijk vastgoed verplicht moet worden voorzien van zonnepanelen. Dit komt door nieuwe Europese wetgeving: de EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) richtlijn. Het is belangrijk daarin op tijd hulp te zoeken en bieden met het installeren van zonnepanelen op schooldaken. Hierin wordt opslag meegenomen als dat passend is.

7. Voortgang acties Huurwoningen woningcorporaties

Prestatieafspraken (7.1)

Er zijn met zowel Thius als Kleurrijk Wonen afspraken gemaakt over het installeren van zonnepanelen op huurwoningen die zij hebben in onze gemeente. Dit zijn de volgende prestatieafspraken. Kleurrijk Wonen streeft ernaar 70 woningen per jaar te voorzien van zonnepanelen. Ze hebben daarmee eind 2029 al hun woningen in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Voor Thius is het streven 250 woningen per jaar. Hiermee zijn eind 2027 al hun woningen van zonnepanelen voorzien.

De voortgang hierop is voldoende tot positief voor 2024. In maart had Kleurrijk Wonen al bij 23 woningen zonnepanelen gelegd. Ook Thius ligt op schema qua plaatsingen. Er wordt blijvend ingezet om het plaatsen van zonnepanelen op huurwoningen toegankelijker en makkelijker te maken. De Woningcorporaties geven aan dat het behalen van de prestatieafspraken in 2025 een stuk moeilijker gaat worden. De gemeente zet erop in dat gemaakte prestatieafspraken zo goed mogelijk behaald worden.

8. Budget

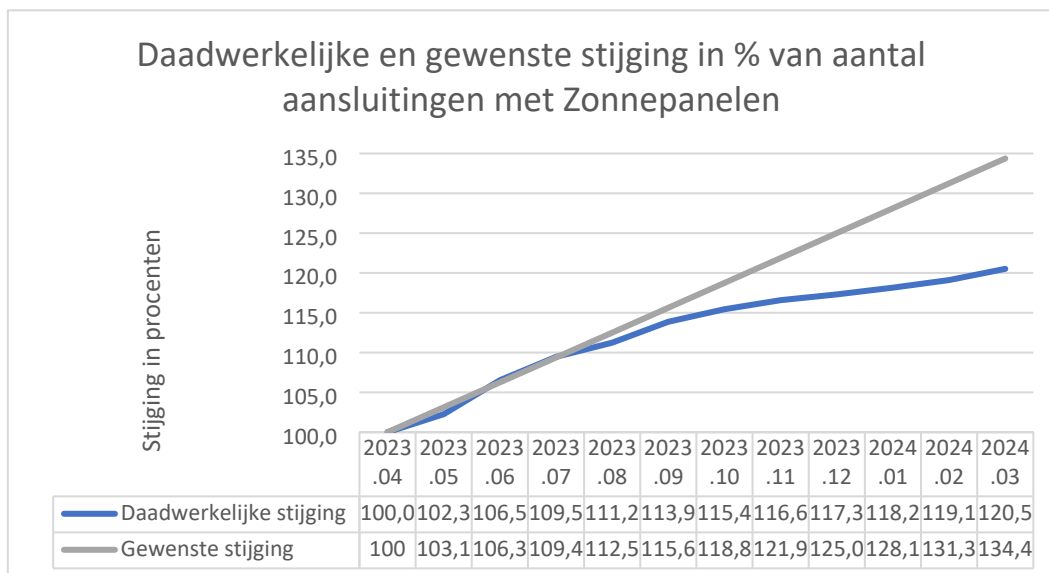
In het actieplan zijn twee budgetten opgenomen. 50 duizend euro structureel per jaar en 60 duizend euro incidenteel voor een aantal specifieke acties. Het actieplan blijft tot nu toe ver onder deze budgetten. Bij veel acties is er nog geen mogelijkheid geweest om het gereserveerde budget uit te geven.

Op dit moment wordt het budget van het actieplan onvoldoende gebruikt. Daarom zijn er op een aantal vlakken verschuivingen in het budget van het actieplan nodig. Daarom wordt er geschoven in het budget. In het vervolg wordt 33 duizend euro van het budget ingezet voor het Duurzaam Ondernemers Energieteam (DOE) en de adviezen en ondersteuning die zij geven aan ondernemers om meer zonnepanelen mogelijk te maken. De rest van het budget blijft gereserveerd voor de doelgroepen van woningeigenaren als maatschappelijk vastgoed. Deze aanpassingen zorgen voor een effectiever gebruik van het gereserveerde budget.

9. Conclusies en aanbevelingen

Uit de cijfers komt dat de groei van het aantal aansluitingen met zonnepanelen sterk achterblijft op het gestelde doel. De gemeente had 20,5% meer aansluitingen in een jaar. Om het gestelde doel van verdubbeling eind 2025 te halen zou dit in maart 2024 op ongeveer 34% moeten zitten. In de grafiek hieronder is te zien hoe de daadwerkelijke stijging en de gewenste stijging uit elkaar liggen.

Er zijn diverse redenen waarom tot nu toe onze doelen niet worden behaald:

- Er was een grote groeispurt door de oorlog in Oekraïne in 2022 die nu is afgelopen.
- De dalende energieprijzen maakt zonnepanelen minder aantrekkelijk.
- Er is onzekerheid onder inwoners over terugverdientijden door de dreigende afschaffing van de salderingsregeling.
- Netcongestie maakt het voor veel bedrijven onmogelijk zonnepanelen te plaatsen.

Dit zijn landelijke ontwikkelingen waar we als gemeente geen grip hebben. We zien wel dat de gemeente boven de landelijk gemiddelde stijging van kleine aansluitingen (woningen) met zonnepanelen zit. Terwijl landelijk de gemiddelde stijging in 2023 bij kleine aansluitingen 25,3% was, is die in de Gemeente Buren 33%.² Bij grootsaansluitingen zijn er echter tot maart

² [Netbeheerders zien aantal huishoudens met zonnepanelen verder groeien in 2023 | Netbeheer Nederland](#) plus een berekening op basis van eigen cijfers van 01-2023 tot 1-2024.

2024 al meer dan een jaar geen nieuwe zonnepanelen geplaatst. Dit heeft vooral te maken met netcongestie en dalend rendement.

In de gemeente Buren ligt op dit moment tussen de 47,4 en 52,12 hectare aan zonnepanelen op alle daken. Als alle daken zouden meetellen, zou hiermee aangepaste doel uit de RES 1.0 motie om 40 hectare zon op dak te realiseren gehaald zijn. Dit is echter niet zo: alleen zonnepanelen vanaf een bepaalde hoeveelheid op 1 dak tellen mee voor de RES 1.0 doelstelling. Woningen worden daardoor bijna nooit meegerekend.

Op de grote daken met zonnepanelen die meetellen in de RES 1.0 doelstelling hebben we 13,3 tot 17 hectare aan zonnepanelen liggen. Hiermee is de gemeente op weg, maar nog niet dichtbij de 40 hectare Zon op Dak in 2030 die als doel is gesteld. Ook het originele doel van 25,77 hectare is nog niet in zicht.

Op dit moment is er blijvende stijging in het aantal woningen met zonnepanelen. Dit ligt boven het landelijke gemiddelde stijging van zonnepanelen bij woningen. Het ligt echter wel onder de benodigde stijging om ons doel te halen. We zien bij grote daken op dit moment stagnatie.

De inschatting/prognose is dat we van 4831 aansluitingen met zonnepanelen in april 2023 naar 7321 aansluitingen eind 2025 zullen gaan. Hiermee heeft de gemeente Buren eind 2025 ongeveer 51% meer zonnepanelen dan in april 2023. Hiermee lijkt het doel van verdubbeling niet te worden behaald.

De achterblijvende realisatie is het resultaat van landelijke ontwikkelingen: de dreigende afschaffing van de salderingsregeling, dalende energieprijzen, impact van netcongestie en beleid van energieleveranciers. Dit zijn ontwikkelingen waar de gemeente geen grip of invloed op heeft. Meer actie is nodig om toch onze doelen te halen. In verdere voortgangsrapportages zal ook worden gekeken of een bijstelling van de huidige aanpak nodig is.

Vervolg acties

Om eind 2025 toch een verdubbeling van het aantal zonnepanelen te realiseren ligt de focus op de volgende acties:

- Het adviseren en aanmoedigen van bedrijven om zonnepanelen en ondersteunende opslag te nemen. Hiervoor DOE inzetten om dit mogelijk te maken. DOE kan helpen nu het steeds moeilijker voor bedrijven wordt, bijvoorbeeld door ook advies te geven over netcongestie.
- Scholen aanmoedigen en ondersteunen in het installeren van zonnepanelen en waar passend opslag. Hiervoor kunnen scholen schooldak coaches gebruiken om hen te helpen om zonnepanelen op hun dak te krijgen.
- Breed informeren van woningeigenaren via een informatiecampagne. Hiermee wordt het zo makkelijk mogelijk gemaakt voor woningeigenaren om de juiste informatie en hulp te vinden om zonnepanelen te nemen. Woningcorporaties houden zich als eigenaar van diverse woningen aan de gemaakte prestatieafspraken.

Om ervoor te zorgen dat het volgende rapport met vergelijkbare cijfers kan worden opgesteld, komt de volgende voortgangsrapportage in juli 2025. Mochten er tussentijds grote ontwikkelingen zijn, dan wordt de raad hierover geïnformeerd.

10. Bijlagen

Bijlage 1: Achtergrond en extra data stijging aantal zonnepanelen

Deze data over de stijgingen van de aantal aansluitingen met zonnepanelen zijn over de laatste 5 jaar tot en met maart 2024. De data is voor elke maand. Met deze data kan een goed overzicht worden gegeven van hoe de hoeveelheid zonnepanelen zijn toegenomen in de gemeente Buren. Hieronder wordt in grafieken deze data weergegeven. De data is geanonimiseerd op gebiedsniveau.

Deze data is niet 100% accuraat. Kleinverbruikers zoals woningeigenaren moeten zelf hun zonnepanelen aanmelden bij de netbeheerder. Ze moeten dan ook opgeven hoeveel vermogen hun zonnepanelen hebben in totaal. Niet iedereen doet deze melding. Daarnaast kan het opgegeven vermogen afwijken van het daadwerkelijke vermogen. Het opgesteld vermogen geeft aan wat er maximaal kan worden opgewekt. De daadwerkelijke hoeveelheid opgewekte stroom zal altijd lager zijn. Dit komt bijvoorbeeld door hoe de zonnepanelen zijn geïnstalleerd.

Aantal aansluitingen met zonnepanelen. Per jaar en per kern.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023	1e kwartaal 2024
Gemiddeld aantal aansluitingen kleinverbruik	992	1463	2124	2770	3587	5063	5713
Gemiddeld aantal aansluitingen grootverbruik	7	16	24	31	42	46	48
kleinaansluitingen Asch	23	28	37	46	54	69	78
kleinaansluitingen Buren	80	109	136	190	266	373	419
kleinaansluitingen Buurmalsen	4	5	6	8	11	18	20
kleinaansluitingen Eck en Wiel	46	79	128	163	210	301	344
kleinaansluitingen Erichem	29	34	38	51	64	85	94
kleinaansluitingen Ingen	59	78	105	141	194	332	409
kleinaansluitingen Kapel-Avezaath	7	7	10	16	25	34	38
kleinaansluitingen Kerk-Avezaath	56	76	101	139	183	256	296
kleinaansluitingen Lienden	190	276	404	517	704	1069	1233
kleinaansluitingen Maurik	143	271	487	632	775	1055	1157
kleinaansluitingen Ommeren	29	43	54	67	99	143	159
kleinaansluitingen Ravenswaaij	30	43	58	78	85	108	121

kleinaansluitingen Zoelen	70	88	129	179	233	302	333
kleinaansluitingen Zoelmond	36	49	61	74	91	117	128
kleinaansluitingen Beusichem	156	22 7	299	381	489	660	724
kleinaansluitingen Rijswijk (GLD)	33	50	72	88	105	141	160

Tabel percentuele stijgingen hoeveelheid opgesteld vermogen zonnepanelen

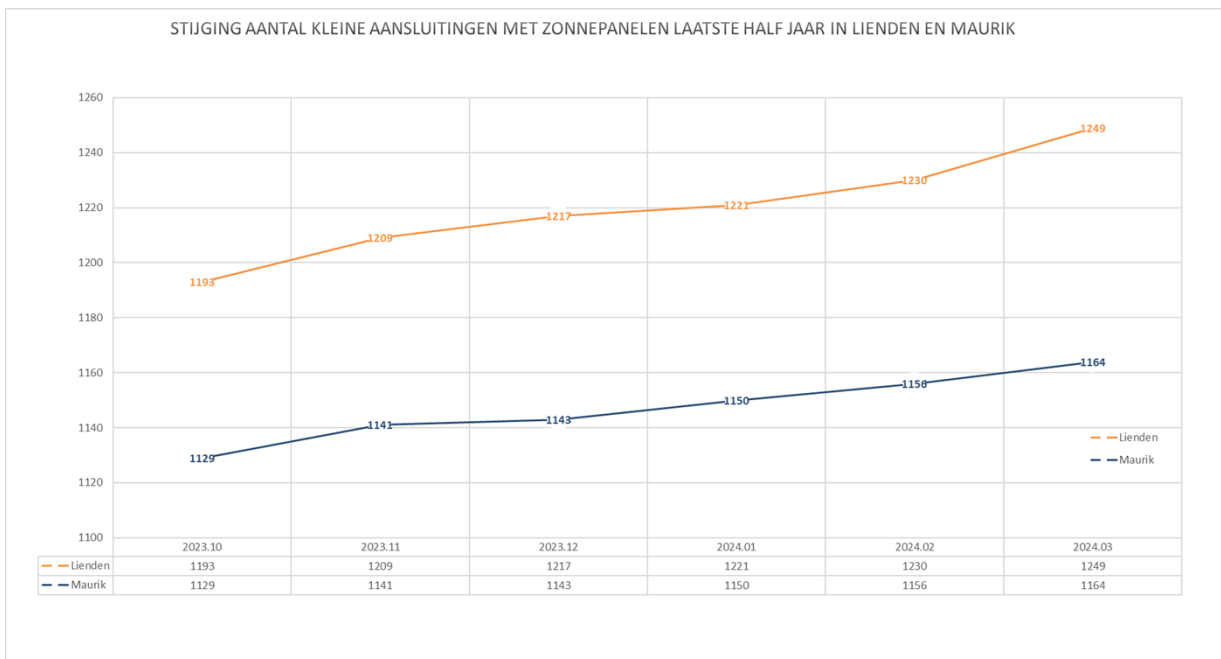
In dit tabel is de stijging van het vermogen van geïnstalleerde zonnepanelen te zien. Dit geeft een idee hoeveel meer energie er door zonnepanelen wordt opgewekt. Klein aansluitingen zijn voor woningen en kleine bedrijven. Grootaansluitingen zijn voor plekken die (veel) meer stroom nodig hebben, zoals grote bedrijven.

Plaats	Vanaf start meten (2018)	Vanaf start actieplan (2023.04-2024.03)	Laatste halfjaar (2023.10-2024.03)
Totaal Kleinaansluitingen	567%	20,6%	4%
Totaal Grootaansluitingen	1100%	7%	0%
kleinaansluitingen Asch	311%	20%	3%
kleinaansluitingen Buren	476%	22%	5%
kleinaansluitingen Buurmalsen	400%	18%	0%
kleinaansluitingen Eck en Wiel	816%	21%	5%
kleinaansluitingen Erichem	262%	18%	2%
Hoeveelheid kleinaansluitingen Ingen	667%	30%	8%
kleinaansluitingen Kapel-Avezaath	443%	15%	9%
kleinaansluitingen Kerk-Avezaath	567%	28%	10%
kleinaansluitingen Lienden	622%	24%	5%
kleinaansluitingen Maurik	895%	16%	3%
kleinaansluitingen Ommeren	540%	15%	4%
kleinaansluitingen Ravenswaaij	413%	24%	4%
kleinaansluitingen Zoelen	430%	18%	2%
kleinaansluitingen Zoelmond	330%	13%	6%
kleinaansluitingen Beusichem	437%	18%	3%
kleinaansluitingen Rijswijk (GLD)	433%	26%	2%

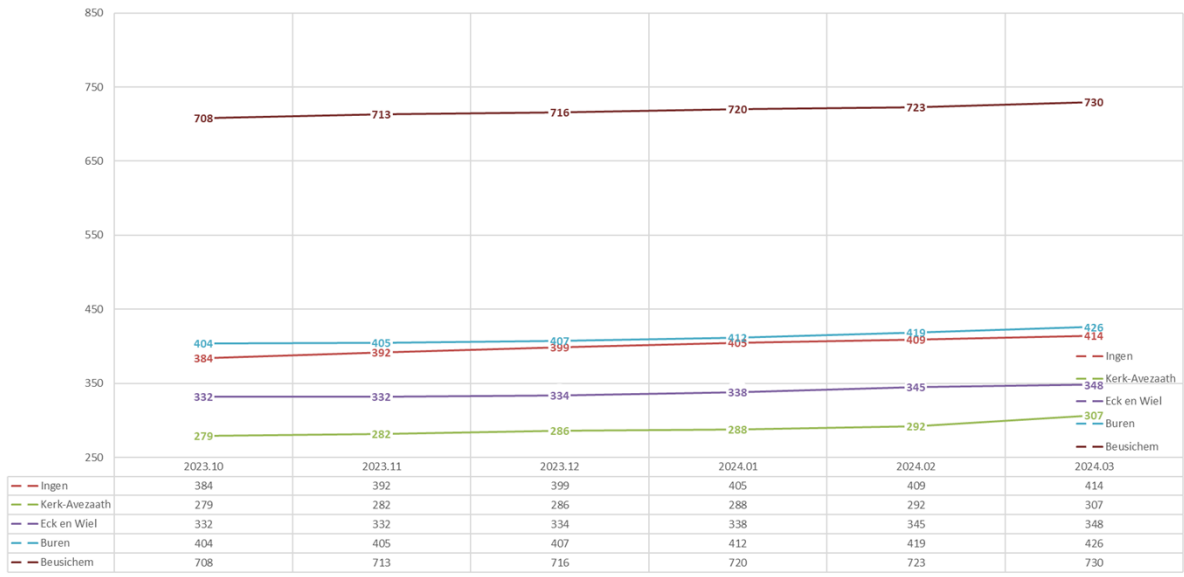

Grafieken laatste halfjaar per kern hoeveelheid aansluitingen

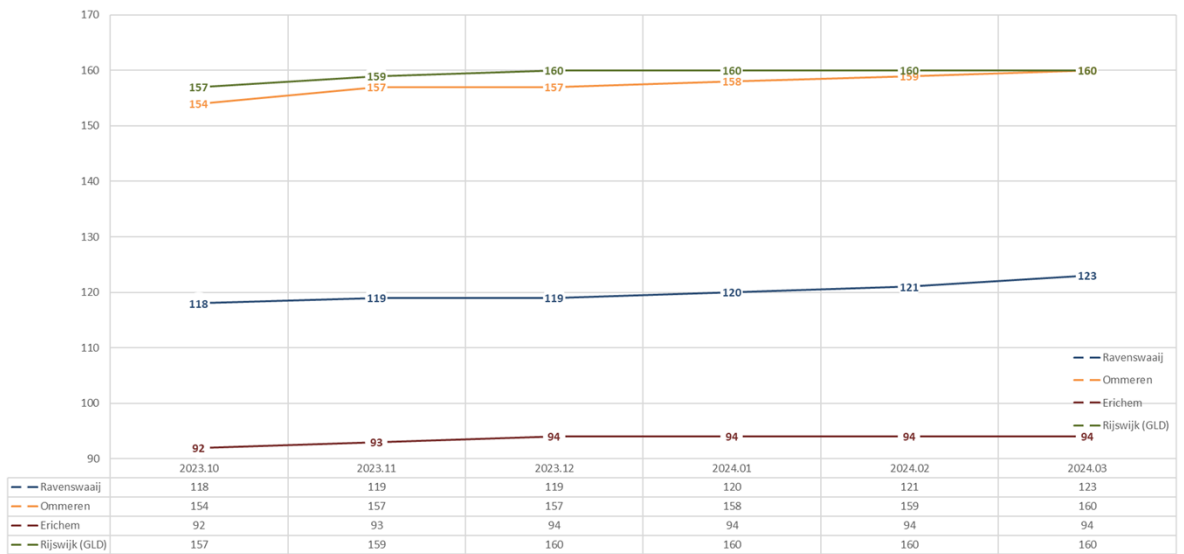
Deze grafieken laten de stijging zien van de kleine aansluitingen met zonnepanelen per kern en hoe dit over de jaren is veranderd. Kernen staan bij elkaar in een grafiek als ze een vergelijkbare hoeveelheid aansluitingen met zonnepanelen hebben.

STIJGING AANTAL KLEINE AANSLUITINGEN MET ZONNEPANELEN LAATSTE HALF JAAR IN BEUSICHEM, BUREN, ECK EN WIEL, INGEN EN KERK-AVEZAATH

STIJGING AANTAL KLEINE AANSLUITINGEN MET ZONNEPANELEN LAATSTE HALF JAAR IN OMMEREN, RAVENSWAAIJ, ERICHEM EN RIJSWIJK

STIJGING AANTAL KLEINE AANSLUITINGEN MET ZONNEPANELEN LAATSTE HALF JAAR IN BUURMALSEN, KAPEL-AVEZAATH, ASCH

